

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1

Târgu Mureș

Autori:

prof. Virginica-Amelica MARCOȘ

prof. Mihaela-Alexandrina MOLDOVAN

prof. Erzsébet MOLDOVÁN

prof. Cristina Irina MURVAI

50 de ani speciali

Târgu Mureș

2019

Colaboratori:

Inspector Școlar General, prof. ing. Ioan MACARIE,
Inspector pentru Învățământ Special și Special Integrat,
prof. Simona Elena TURCU

Director Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1
Târgu Mureș, prof. Anișoara MOGA

Director adjunct Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă
Nr.1 Târgu Mureș, prof. PÉTERFFY Csilla

Prorector, Conf. Univ. Dr. Doina DAVID, Universitatea
„Dimitrie Cantemir” Târgu Mureș

Lector Univ. Dr. Sorina-Mihaela BĂLAN, Universitatea
„Dimitrie Cantemir” Târgu Mureș

Copertă și tehnoredactare:

prof. Nicolae-Lucian MOLDOVAN

ISBN 978-973-0-30590-6

“A învăța un copil înseamnă să lași o urmă din tine în dezvoltarea lui. Și, cu siguranță, elevul este o bancă în care profesorul depozitează comorile sale cele mai prețioase”.

(Eugen. P. Bertin)

ÎNCERCĂRI ȘI REUȘITE

Înființare și evoluție 1969 – 2019

În anul 1969 a luat ființă în Târgu Mureș prima școală pentru copii cu cerințe educaționale speciale din județ, ca urmare a numeroaselor solicitări venite din partea părinților care se confruntau cu o situație dificilă în creșterea, educarea și ocrotirea acestora.

În urma consultărilor s-a decis ca unitatea de învățământ să poarte denumirea de Școală Ajutătoare.

La 15 septembrie 1969, sub coordonarea domnului director Alămorean Chirion, are loc deschiderea școlii, cu un efectiv de 104 elevi în clasele I-IV, organizați în 7 clase: secție română și maghiară, îndrumați de 9 cadre didactice: Albert Cecília - logoped, Ágoston Elisabeta - învățătoare, Benedek Ilona - învățătoare, Curticăpean Georgeta - învățătoare, Popa Margareta - învățătoare, Șonfălean Anica - învățătoare, Selyem Elisabeta - învățătoare, Tőkés Mária - învățătoare.

În primul trimestru, cadrele didactice s-au focusat pe înțelegerea specificului școlii, studiind literatura de specialitate și documentele școlare: Planurile

și Programele de învățământ, manualele etc. În același timp, au încercat să cunoască particularitățile individuale și colective ale elevilor. Totodată, elevii au trecut și ei printr-un proces de adaptare și integrare într-un sistem cu totul nou.

Cu toate dificultățile începutului, la sfârșitul primului an școlar 1969-1970, întregul colectiv s-a bucurat de rezultate neașteptat de bune. Treptat numărul elevilor a început să crească, înființându-se noi clase, concomitent cu creșterea numărului cadrelor didactice. Prima promoție a absolvit clasa a VIII-a în anul școlar 1973-1974, cu un efectiv de 41 de elevi.

În scopul îmbunătățirii procesului instructiv-educativ, din 4 februarie 1974, școala a funcționat cu regim de semiinternat, prin asigurarea unei mese zilnice pentru elevi.

În anul 1976, în plan educativ, s-au introdus activități recuperativ-terapeutice. În următorii ani specificul școlii și particularitățile muncii cu elevi cu dizabilități s-a consolidat și cadrele didactice au avut satisfacții profesionale datorate progreselor obținute în recuperarea elevilor. După absolvirea a opt clase elevii își puteau continua pregătirea în școli profesionale precum

Școala profesională Apalina - Reghin și Școala profesională din Bistrița.

Noi perspective

În cel de-al II-lea deceniu de funcționare: 1979-1989 s-au deschis noi perspective, dar și noi provocări.

La înființare, strada din fața școlii era o stradă îngustă. Procesul de modernizare și sistematizare a orașului, din necesitatea lărgirii căii de acces pe ruta Târgu Mureș - Brașov, a impus modificări la clădirea școlii. Astfel, partea din față a fost demolată, dar clădirea a mai câștigat 6 săli de clasă, prin construirea unei noi aripi. Din anul 1990, strada a primit denumirea de Bulevardul 1 Decembrie 1918.

Schimbări au survenit și la nivelul populației școlare, astfel că, spre instituția noastră au fost orientați, pe lângă elevi cu dizabilități intelectuale și elevi cu dizabilități asociate și tulburări de comportament. În acest context, actul didactic derulat la nivelul instituției a devenit mai complex și s-a diversificat.

Creșterea numărului de elevi a atras după sine și necesitatea perfecționării cadrelor didactice. Aceasta s-a realizat prin participarea lor, începând cu anul școlar 1984-1985 la cursuri de perfecționare în psihopedagogie specială.

Satisfacția profesională s-a datorat faptului că marea majoritate a foștilor elevi s-au integrat în viața socială, și-au întemeiat familii și au devenit cetățeni onești ai localităților unde muncesc și trăiesc. Vizitele unora dintre ei, la școală, ne confirmă acest fapt.

De asemenea, este de remarcat faptul că Școala Specială Nr.1 și-a constituit, în linii esențiale, o personalitate distinctă în contextul învățământului din județ, caracterizată de un stil didactic specific, ca urmare a muncii și pasiunii personalului didactic.

O altă noutate a fost faptul că din anul școlar 2002-2003 unitatea noastră asigură cadre didactice de

sprijin în școlile de masă. De asemenea a fost extinsă activitatea instructiv-educativă, înființându-se clase speciale integrate în unitățile școlare din: Luduș, Ceușu de Câmpie, Grebeniș, Sovata, Iernut

Fiecare deceniu și-a pus amprenta în dezvoltarea instituțională, în funcție de oportunitățile oferite de evoluția socială pe care, dascăli inimoși, cu pricepere și creativitate au știut să le valorifice.

Lumea tăcerii

În anul școlar 2000-2001 s-a înființat cabinetul de reabilitare auditiv-verbală, în terapie fiind incluși 8 copii hipoacuzici preșcolari integrați în învățământul de masă.

Datorită faptului că în momentul respectiv, în județul Mureș, nu a existat nicio formă de școlarizare pentru acest tip de dizabilitate, activitatea de terapie a reprezentat o noutate atât în viața județului, cât și în viața Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1, Târgu Mureș.

Terapia de reabilitare auditiv-verbală pentru copiii cu dizabilități auditive se desfășoară ambulatoriu, iar din echipa de intervenție fac parte: familia, surdopedagogii, medicul de familie, medicul O.R.L., audioproteziștii, educatoarele, învățătoarele și diriginții.

Veriga cea mai importantă din această terapie sunt părinții copiilor, ei având un rol de legătură și o responsabilitate majoră pentru ritmul și continuitatea terapiei. Rolul surdopedagogului în această colaborare este îndrumarea părinților, a cadrelor didactice, în vederea integrării optime a copilului în grădiniță, școală și în societate.

Datorită screening-ului auditiv părinții sesizează timpuriu posibilele probleme de auz ale copiilor, scăzând astfel media de vârstă la care are loc diagnosticarea/protezarea și intervenția terapeutică.

Din acest considerent specialiștii Centrului, timp de doi ani, au derulat screening auditiv clasic la Clinicile de neonatologie din Târgu Mureș, reușind să depisteze copii cu dizabilitate auditivă.

Până în prezent, de această terapie au beneficiat 127 de copii. Datorită acestei intervenții, majoritatea

copiilor au reușit să parcurgă cu succes toate etapele de școlarizare, unii dinre ei urmând chiar și studii universitare.

Proiectul Phare

Dezvoltarea instituțională ne-a impus noi intervenții care să satisfacă cerințele beneficiarilor noștri, iar una dintre ele s-a realizat prin **Proiectul Phare** – „Acces la educație pentru grupurile dezavantajate 2005”.

Acesta a inclus:

- dotarea școlii cu un microbuz Mercedes Benz pentru transportul copiilor la Centrul de resurse în vederea desfășurării activităților terapeutic-recuperatorii
- înființarea unui cabinet de informatică
- înființarea unui punct de documentare
- diversificarea și intensificarea serviciilor oferite prin terapii specifice
- psihodiagnoză, psihoterapie, consiliere individuală, asistență psihopedagogică pentru copii cu dizabilități

asociate, reabilitare auditiv-verbală pentru copii cu probleme auditive, kinetoterapie

- accentuarea implicării părinților în activitățile școlare prin programe de consiliere pentru părinți, baze de date și materiale informative, antrenarea familiei în a lucra cu copilul
- organizarea activităților de mediatizare a ofertelor Centrului.

Promovăm integrarea

Politica normalizării și integrării promovată la nivel național și internațional a dus, în anul școlar 2006-2007, la transformarea unității noastre din **Școală Specială în Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă Nr.1**. Întregul demers s-a încadrat în ceea ce baroneasa **Emma Nicholson**, eurodeputat britanic, fost raportor al Parlamentului European pentru România și Președinte al Grupului la Nivel Înalt pentru Copiii Europei, menționa ca fiind o etapă parcursă cu succes, ca și condiție de pre-aderare a României la Uniunea Europeană. Prezentă la Târgu Mureș, în iunie 2008, cu prilejul Galei laureaților a Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară, baroneasa Emma Nicholson ne-a vizitat școala, declarându-se încântată de munca profesorilor la clasă și încurajând în mod special toate activitățile prin care este promovată integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Pedagogie curativă

La nivelul instituției noastre, cultura organizațională a fost influențată semnificativ de faptul că populația școlară a început să includă treptat, alături de copii cu dizabilități intelectuale ușoare și medii, copii cu dizabilități severe, profunde și asociate. Componenta eterogenă a claselor și necesitatea personalizării și individualizării demersului didactic, pentru a răspunde nevoilor specifice fiecărui copil, a dus în anul școlar 2008-2009, la opțiunea implementării în instituția noastră a **Alternativei Educaționale de Pedagogie Curativă**, timp de 4 ani. Au funcționat în acest sistem un număr de patru clase experimentale până în anul 2012. Și în prezent se folosesc elemente de Pedagogie Curativă la clasele cu copii cu dizabilități intelectuale severe.

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1, Târgu Mureș s-a înscris în ultimii ani pe o traiectorie ce a

vizat diversificarea și perfecționarea serviciilor educaționale și recuperativ-terapeutice pe care le oferă, pentru a constitui o reală verigă funcțională în sistemul de promovare a normalizării calității vieții persoanelor cu dizabilități. Pașii făcuți de noi, ca instituție către comunitate, prin diverse demersuri în care ne-am valorificat potențialul uman al elevilor și al cadrelor didactice și cel material, nu au rămas fără răspuns, ci au găsit treptat ecoul dorit, adică, cel de a fi considerați demni de a ni se acorda încredere și sprijin.

Ținem pasul ...

Atenția comunității s-a îndreptat către instituția noastră într-o modalitate progresivă, ca urmare a conștientizării și sensibilizării acesteia față de nevoile persoanelor cu dizabilități. Astfel, începând din anul 2008, Consiliul Județean Mureș a realizat investiții importante în vederea reabilitării clădirii și curții școlii.

Școala noastră a beneficiat de lucrări de reabilitare în două etape. Într-o primă fază, în decurs de doi ani, s-au realizat lucrări de izolare termică a clădirii, înlocuirea acoperișului, instalarea încălzirii centrale și

schimbarea parchetului. Următoarele lucrări au constat în extindere, mansardare garaj, prin realizarea unui cabinet medical și a arhivei, reabilitarea curții interioare, și nu în ultimul rând montarea unui ascensor pentru copiii cu dizabilități motorii.

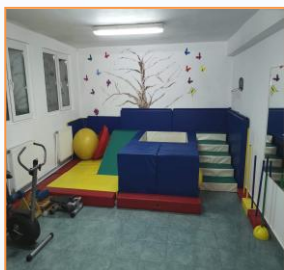
Într-o altă etapă s-a realizat amenajarea și modernizarea curții.

Dotări și modernizări semnificative, care au contribuit la creșterea standardelor activității pe diferitele paliere în școala noastră, s-au realizat și prin implicarea instituției în diferite proiecte și parteneriate cu organizații

și instituții precum, Clubul „Rotary”, Azomureș S.A.,
Fundatia „Alpha Transilvană”.

Datorită sponsorizărilor obținute de la firma Systematic, în anul școlar 2018-2019, s-a amenajat adecvat grădina școlii pentru activități outdoor; un foisor pentru desfășurarea unor activități instructiv-educative și o alee senzorială din materiale naturale, care să sporească experiențele senzoriale ale elevilor noștri.

ÎMPREUNĂ SUNTEM MAI PUTERNICI

În afară de activitățile didactice și recuperativ-terapeutice, cadrele didactice din unitatea noastră s-au implicat în constituirea unei organizații în cadrul căreia să deruleze activități extracurriculare și extrașcolare care să dea copiilor un plus de încredere în forțele proprii, să le valorifice potențialul artistic, să interacționeze cu societatea civilă și să le faciliteze integrarea în viața socială.

Proiectul „DESCOPĂR FRUMOSUL DIN MINE”

În anul 2008, s-a înființat **Asociația „Șanse pentru Toți”**, iar unul dintre primele demersuri a fost Proiectul „*Descopăr frumosul din mine*”. S-a început cu pași mărunți, cu jocuri de interacțiune între elevi, de autocunoaștere și de cunoaștere a celor din proximitate și dramatizări.

Prima ediție a **Proiectului „Descopăr frumosul din mine”** a coincis cu prima ieșire în public a elevilor,

care a avut loc pe scena Teatrului Ariel din Târgu Mureș, cu sceneta ”Domnișoara buburuză”.

În paralel, pentru a include în acest proiect cât mai mulți elevi, în școală am înființat ateliere de creație, unde elevii coordonați de profesori au confecționat recuzita pentru spectacole.

Această ieșire în public ne-a dat curajul să ne implicăm în proiecte mai ample. Am început parteneriate cu alte școli din județ și din țară.

În parteneriat cu C.Ș.E.I. Orizont Oradea participăm la proiecte interjudețene și internaționale: *Podul Prieteniei; Inimi pentru inimi, Nașterea Domnului - Dar de Crăciun, Flori de mai*, unde elevii coordonați de

profesorii din școala noastră au participat cu lucrări de pictură, desen, colaje, decorațiuni, obținând numeroase premii. La Podul Prieteniei și Inimi pentru inimi am participat începând cu prima ediție, aflându-ne în prezent la cea de-a X –a ediție.

Alte parteneriate cu: C.Ș.E.I. Nr. 2 Târgu Mureș/
Proiectul Flori de Mai; Liceul Tehnologic Special „Ion
Pilat” Dorohoi, jud. Botoșani/ *Proiectul „De la suflet la
suflet”*; C.Ș.E.I. Nr. 3 SAM Reghin/ *Proiectul „Copii
speciali – într-o lume reală”*; Școala Gimnazială Specială
pentru Deficienți de Auz Kozmutza Flóra/ ”*Proiectul*
21

„Accepting diversity”; Școala Gimnazială Ibănești/
Concursul multidisciplinar de Creație „Ion Creangă”;
Școala Gimnazială Specială Municipiul Sfântu Gheorghe
Concurs de recitare „Lumea noastră”; C.Ș.E.I. Alba
Iulia/ *Proiectul „Vis de copil”*.

De asemenea am creat parteneriate durabile cu instituții locale precum Primăria Târgu Mureș, Ansamblul Artistic Profesionist Mureșul, Teatrul Ariel, Palatul Copiilor, Universitatea „Dimitrie Cantemir”, Liceul Vocațional de Artă, Casa de Cultură a Studenților, Universitatea „Babeș Bolyai” Cluj-Napoca, Consiliul Județean Mureș, SMURD Târgu Mureș, școli gimnaziale și grădinițe, dar și organizații nonguvernamentale precum Asociația Aktus Dramatikus, Asociația Sportivă Club Together Dance, Fundația Alpha Transilvană.

Succesele obținute în țară ne-au încurajat la o mai largă deschidere, astfel în anul 2012 am participat cu un

grup de 12 elevi la Festivalul Internațional Școlar, desfășurat în Campus ANAPIE Lido Del Sole, Italia cu Mesajul ecologic „S.O.S. PĂMÂNTUL”. Spectacolul nostru a emoționat publicul și juriul și a fost recompensat cu **Premiul I** și **Medalia Prezidențială**, iar în ziarul central „Corriere della Sera” a apărut articolul cu denumirea „Îngeri pe pământ” ca breaking news.

În anul următor, tot la Festivalul Internațional Școlar din Italia, Campus ANAPIE Lido Del Sole, elevii noștri au obținut **Premiul I**. Reprezentația copiilor a fost o adaptare după basmul „Fetița cu chibriturile”, de Hans Christian Andersen.

În anul școlar 2013-2014 la Festivalul Internațional Școlar din Italia, Campus ANAPIE Lido Del Sole, am participat cu un spectacol "COLAJ DE DANSURI INTERNAȚIONALE", obținând din nou **Premiu I.**

Din dorința de a oferi copiilor noi experiențe, în următorul an școlar, am participat la Festivalul Internațional de Folclor pentru Tineri și Copii „Floare de primăvară” (International Youth and Children’s Folklore Festival „Spring Flower”), în perioada 8-11 mai 2015 în Ohrid, FYROM – Macedonia, unde prestația elevilor noștri a fost recompensată cu **Premiul I și Premiul special de grațitudine.**

Proiectul „Zâmbet de copil”

Acest proiect a debutat în anul școlar 2016-2017.

În cadrul acestuia am participat la Festivalul Internațional de Folclor Volvis - Stavros/ Grecia, unde grupul nostru a prezentat un colaj de dansuri populare din zona Transilvaniei. Munca lor a fost răsplătită cu **Certificat de participare și de recunoaștere.**

În anul 2018 pașii ne-au purtat spre Muntenegru la **Festivalul Internațional de dans, muzică și folclor BUDVA FEST - Ediția a IX-a – Budva**, unde am prezentat un colaj de dansuri populare din zona Transilvaniei. Efortul depus a fost răsplătit prin **Premiul special.**

Toate participările internaționale au fost, pentru noi, un exemplu de integrare socială a persoanelor cu nevoi educaționale speciale, prin impactul avut asupra conștientizării și mobilizării membrilor comunităților în acest demers.

Festivalul „Descopăr frumosul din mine”

Pentru a oferi copiilor cu nevoi educaționale speciale un cadru în care să își poată manifesta abilitățile artistice și pentru a atrage cât mai mulți copii în acest demers, din anul 2016 Proiectul „**Descopăr frumosul din mine**” s-a transformat în **Festival**. Motivați de minunatele experiențe avute prin participarea la festivalurile internaționale și de feed-back-urile pozitive primite, am dorit să promovăm acest proiect în comunitatea noastră.

La inițiativa și cu susținerea dedicată a d-nei director Anișoara Moga, în anul școlar 2015-2016, am organizat prima ediție a **Festivalului Regional DESCOPĂR FRUMOSUL DIN MINE**, urmărind promovarea autentică a atitudinilor favorabile incluziunii sociale a elevilor cu cerințe educaționale speciale, valorizarea, respectul, toleranța și recunoașterea acestora ca parte a comunității.

Succesul întregului proiect datorat aportului și susținerii active din partea factorilor implicați, ne-a motivat în a continua cu derularea anuală a edițiilor Festivalului DESCOPĂR FRUMOSUL DIN MINE.

CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ NR.1, TÎRGU MUREȘ

Astfel, la ce-a de-a doua ediție, toate cele 18 momente artistice de teatru, dans și interpretare vocală/instrumentală, prezentate pe scena Festivalului, au fost minunate, iar participanții ne-au impresionat. Descoperind frumosul din fiecare, Juriul Festivalului i-a răsplătit cum se cuvine și i-a premiat pe toți participanții cu PREMIUL I, iar pentru cel mai bun și mai impresionant moment de teatru, de dans și de interpretare vocală/ instrumentală, a acordat și câte un PREMIU DE EXCELENȚĂ.

Datorită numărului mare de cereri de participare din toată țara, începând cu ediția a III-a, „**Descopăr frumosul din mine**” a devenit **Festival Național**.

FESTIVALUL NAȚIONAL DE TALENTE ARTISICE

DESCOPĂR FRUMOSUL DIN MINE

Ediția a III-a,
C.S.E.L. Nr.1, Târgu Mureș

-Toleranță, admirație și respect pentru copiii cu dizabilități -

Pregătiți de 80 cadre didactice inimoase, cei 250 de copii participanți la această ediție au prezentat în cadrul Festivalului momente artistice la secțiunile consacrate ale acestuia. Fiecare persoană implicată a avut oportunitatea de a-și descoperi frumosul din sine și de a crea punți de legătură cu ceilalți. Gazda noastră a fost directorul Ansamblului Profesionist Mureșul, dl. Barabási Attila, care cu multă generozitate ne-a oferit spațiul și tot sprijinul pentru ca acțiunea noastră să se desfășoare în cele mai bune condiții.

Impulsionați de succesul fiecărei ediții, an de an, am realizat prin demersuri specifice includerea **Festivalului Național „Descopăr frumosul din mine”**, în **CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE NAȚIONALE**, elaborat anual la nivelul **MINISTERULUI EDUCAȚIEI NAȚIONALE**.

La ediția a IV-a a Festivalului, derulată în 29 mai 2019, alături de elevii din școala noastră, au participat 31 de echipe formate din 300 de elevi și 100 de cadre didactice.

Această minunată întâlnire, derulată an de an, ne oferă tuturor prilejul de a nu uita că oricând, căutând

binele și frumosul din ceilalți, decoperim ce e mai bun și mai frumos în noi.

S.N.A.C.

În anul 2004, în România, a luat ființă Sistemul Național de Acțiune Comunitară care, pe parcurs, a primit denumirea de Strategia Națională de Acțiune Comunitară (S.N.A.C.). Prin această acțiune se urmărește oferirea tuturor, a dreptului de a participa activ în cadrul comunității, facilitând astfel integrarea socială. Prima etapă de integrare socială este integrarea școlară, iar școala pentru toți și pentru fiecare nu mai este doar un principiu, ci tinde să devină tot mai mult o realitate.

S.N.A.C. are trei categorii de beneficiari: voluntarii, beneficiarii și comunitatea. Voluntarii sunt cei care învață să se implice, să dăruiască, să respecte. Această "lecție" se învață și în școală, într-un cadru organizat și sub îndrumarea profesorilor. Beneficiarii sunt copiii sau adulții care, dintr-un motiv oarecare, nu pot participa la viața normală a comunității din care fac parte. Ei primesc tot ceea ce le oferă voluntarii, sprijinul lor material și spiritual, dar și dăruiesc, la rândul lor, prin gesturi de afecțiune unice. Comunitatea locală este cea

care are cele mai mari beneficii, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, în urma derulării acestei acțiuni.

Am fost încântați de această inițiativă și începând cu anul școlar 2006-2007 am participat cu elevii noștri la toate edițiile.

Acțiune S.N.A.C. -2006 ”Balul Bobocilor”

Pentru această acțiune i-am avut ca voluntari pe elevii de la Grupul Școlar Electromureș, care au dorit să-i sprijine și să-i valorizeze pe copiii de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1, Târgu Mureș.

Pe scena spectacolului, a fost cel mai aplaudat moment artistic, aplauze meritate din plin.

În anul 2007 elevii noștri, împreună cu voluntarii de la Liceul cu Program Sportiv Târgu Mureș,

au ajuns până la Faza Națională care s-a desfășurat la Sinaia și a fost apreciată de juriu cu **Mențiune**.

În 2008 sub deviza „Împreună pentru viitor” a avut la concursul S.N.A.C., faza județeană, desfășurată în sala de spectacol a Ansamblului Mureșul. Printre oficialitățile invitate au fost prezenți d-l M.J.Potter – Director al proiectului „Children’s High Level Group”, consilierul baronesei Emma Nicholson – promotor SNAC pentru Europa de Est; d-na Diana Tașcu – Director de proiecte a Fundației „Children’s High Level Group”; Prefectul de Mureș, d-l Ciprian Dobre; d-na Inspector General Adjunct Iolanda Căținean din partea I.S.J. Mureș.

Elevii noștri au câștigat următoarele premii:

Locul I – la **dans tradițional rrom**, elevii din clasa a VII-a și voluntarii din Grupul Școlar Electromureș.

Locul II - la dans tradițional maghiar, elevii din clasa a VII-a și voluntarii din Grupul Școlar Electromureș.

Locul III – la dans modern, elevii din clasa a II-a și voluntarii de la Liceul Pedagogic.

Locul III – la dans – vals, elevii din clasa a V-a și voluntarii din Grupul Școlar Electromureș.

Premiu special – Corul școlii, elevii din clasa a VI-a, a VII-a și voluntarii de la Liceul de Artă și Grupul Școlar C-tin Brâncuși.

În **2009**, la faza județeană S.N.A.C., găzduită de Ansamblul Profesionist „Mureșul” din Târgu Mureș, elevii Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă Nr. 1 au obținut premiile:

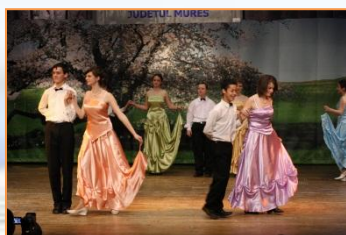
LOCUL I – la dans modern, elevii din clasa a III-a și voluntarii de la Liceul Pedagogic „Mihai Eminescu”.

LOCUL II – la dans tradițional rrom, elevii din clasa a VIII-a și voluntarii de la Grupul Școlar „Electromureș”.

LOCUL II – la dans de societate – vals, elevii din clasele a VI-a și a VII-a împreună cu voluntarii de la Liceul „Bolyai Farkas”.

LOCUL III – la dans tradițional maghiar, elevii din clasa a VIII-a și voluntarii de la Grupul Școlar „Electromureș”.

Concursul S.N.A.C. 2010 s-a desfășurat pe scena Casei Tineretului „Mihai Eminescu” din Târgu Mureș unde am fost reprezentați de două echipe de dans modern:

Trupa „SUFLET DE COPIL” cu tema „Școala de dans”, formată din elevii claselor a II-a A, a III-a A și a IV-a A, împreună cu voluntarii de la Liceul Pedagogic „Mihai Eminescu” din Târgu Mureș, au obținut Mențiune.

Formația „CURCUBEU” cu elevii din clasa a VII-a și a VIII-a, împreună cu voluntarii de la Liceul Teoretic „Bolyai Farkas” din Târgu Mureș, au obținut Mențiune.

În anul 2011 la Concursul S.N.A.C. „Împreună pentru viitor”- faza județeană, școala noastră s-a prezentat cu două echipe de dans:

La secțiunea **dans tradițional** - echipa **JUNII MUREȘULUI** cu „Colaj - Mureșul superior”, formată din elevii claselor a IV-a A, a V-a A și a V-a B, împreună cu voluntarii de la Liceul Pedagogic „Mihai Eminescu” din Târgu Mureș au obținut **Locul I** – dans tradițional.

La secțiunea **dans modern** – echipa **WONDER CREW** cu titlul „Cha-cha-cha și Rock` n Roll” , formată din elevii claselor a VI-a și a VIII-a, împreună cu voluntarii de la Liceul „Bolyai Farkas”; **Mențiune** – dans modern.

Secvențe de la participările S.N.A.C. din anii
2012 -2019.

Parteneriate locale

La invitația Promenada Mall Târgu Mureș am început o frumoasă colaborare. În anul 2012 am participat cu spectacolul „Alba ca Zăpada și cei șapte pitici”, iar în anul 2013 la **Concursul de Creație** dedicat Zilei Mediului.

Între anii 2014-2019 am fost parteneri Promenada Mall la **Concursul „Parada Brazilor”**.

Ornamente pirogravate Bradul Binecuvântărilor

Mâini dăruitoare

Becuri Pictate

Pe parcursul anului școlar 2015-2016 școala noastră a participat la OLIMPIADELE KAUFLAND, realizând un număr de 50 de activități din toate categoriile prevăzute de acest program:

- mediu
- sport și sănătate
- creativitate și tradiții
- știință, cultură și educație

Îmbogățind semnificativ spectrul activităților extrașcolare și extracurriculare la care elevii au avut ocazia să participe, fiecare activitate derulată în cadrul acestui program a avut propriul aport în educarea și dezvoltarea lor. Astfel, pornind de la dezvoltarea unor abilități de viață curentă, cunoașterea și exersarea unor deprinderi sănătoase, contactul și experiențe cu lucruri,

oameni și contexte noi, evidențierea calităților și a talentului propriu, creșterea stimei de sine, dezvoltarea simțului frumosului, a prețuirii celui alt și a mediului înconjurător, satisfacția muncii depuse pentru atingerea unui obiectiv, dezvoltarea atitudinilor colaborative și a sentimentului de apartenență la grup – toate sunt finalități ale acestor activități, în ceea ce îi privește pe elevii noștri.

La activitățile din categoria „Mediu” elevii au fost implicați în acțiuni de ecologizare a curții și grădinii școlii, în care au curățat aceste spații, au vărut trunchiurile copacilor, au amenajat rondouri plantând flori și au construit și amplasat căsuțe pentru păsări. Totodată, reciclarea deșeurilor și protejarea resurselor au fost alte două tematici interactive care au atras implicarea deosebită a elevilor.

Activități cu o mare atractivitate pentru elevi au fost și cele din categoria “Sport și sănătate”, în care și-au găsit locul competiții de fotbal, tenis de masă, ștafete și obstacole. Promovând stilul de viață activ, activitățile demonstrative de karate, judo și aerobic au facilitat cunoașterea și aprecierea acestor sporturi de către elevi. Sănătatea dentară, pachetulul sănătos și cumpărăturile inteligente au fost alte tematici ce au captat interesul elevilor prin modul în care au fost implementate.

Categoria “Știință, cultură și educație”, a cuprins multiple activități care au captivat elevii, facilitându-le contactul cu locuri, oameni și experiențe noi: proiecte inovative, civilizați în trafic, vizite informative și culturale, orientare profesională și educație financiară.

Latura artistică a elevilor a fost intens stimulată prin categoria “Creativitate și tradiții”, activități ce le-au prilejuit totodată și dezvoltarea sentimentelor etice și de solidaritate socială. Expozițiile interne pe teme precum “Toamna harnică și darnică”, “Lumea poveștilor”, “Descopăr frumosul din mine”, “1 Decembrie”, “Bucuriile iernii”, carnavalul și marcarea festivă a sărbătorilor tradiționale au fost activități de mare reușită. Piesele de teatru puse în scenă „Dovleacul somnoros” și „Prințesa adevărată” au stârnit ropote de aplauze din partea elevilor și cadrelor didactice. Însă succesul momentelor artistice pregătite cu elevii noștri a trecut și dincolo de porțile școlii, prin participarea la două concursuri caritabile “Rhythm is freedom” și “Triumful talentului”.

Realizarea tuturor acestor activități în conformitate cu regulamentul Olimpiadelor Kaufland, pornind de la înscrierea școlii, obținerea acordurilor din partea aparținătorilor elevilor, planificarea activităților, implementarea lor conform criteriilor impuse și parcurgerea etapelor de validare, a fost posibilă printr-o implicare consistentă și consecventă într-un proiect de asemenea amploare.

Special Olympics

Filosofia Special Olympics se întemeiază pe convingerea că persoanele cu nevoi speciale pot și au dreptul să învețe și să beneficieze de avantajele

participării la activități sportive individuale sau în echipă, dacă sunt educate și încurajate în acest sens. Se consideră că antrenamentul este un element esențial pentru dezvoltarea calităților sportive și că dezvoltarea unui mediu concurențial caracterizat prin condiții de egalitate pentru toți participanții este o metodă adecvată de testare a capacităților individuale și a evoluției lor sportive, dar și calea de a le oferi mijloace motivante pentru dezvoltarea personală.

Școala noastră a participat în repetate rânduri la aceste activități și a obținut un număr impresionant de medalii:

- **8 medalii de aur, 1 medalie de argint, 1 mențiune** la faza națională a concursului Special Olympic's – Oradea, 2007
- **1 medalie de aur** la Special Olympic's pentru copiii cu sindrom Down – Buzău, 2008-2009

- În **2018**, Fundația Special Olympic's a organizat, în Târgu Mureș, concursul "Young Athletes", dedicat copiilor sub 8 ani, cu sau fără deficit motric, ca finalitate a 3 luni de exerciții de stimulare motorie a copiilor, în cadrul programului de inițiere motrică timpurie "Young Athletes". Copiii noștri au parcurs cu brio toate probele sportive, s-au bucurat de momentele distractive și jocurile de la final, precum și de medaliile și dulciurile primite.

- **1 medalie de aur, 1 medalie de argint și 1 medalie de bronz** la Special Olympic's – București, 2018-2019

ÎMPREUNĂ PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr. 1, Târgu Mureș și-a adus, de-a lungul anilor, aportul în marcarea zilelor care evidențiază la nivel internațional solidaritatea față de persoanele cu dizabilități: Ziua Mondială a Persoanelor cu Dizabilități, Ziua mondială a Sindromului Down, Ziua Internațională a Conștientizării Autismului.

Cu o susținută implicare în acest demers, a doamnei director Anișoara Moga, instituția noastră își propune să contribuie la creșterea gradului de toleranță al elevilor unii față de alții, și în general, față de persoanele cu dizabilități dar și la sensibilizarea opiniei publice cu privire la cauza persoanelor cu dizabilități.

În proiectul *Inimi pentru inimi* elevii, alături de profesori și părinți, în fiecare an se întâlnesc, iar pentru a da conținut denumirii proiectului, formează o inimă uriașă, lansând baloane colorate, trimițând un mesaj de solidaritate cu toți elevii cu cerințe educaționale speciale. Astfel, mesaje din diferite colțuri ale țării se pot întâlni, deoarece acest proiect se desfășoară simultan, în parteneriat cu alte școli speciale din țară.

3 Decembrie, Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități, este marcată în fiecare an de unitatea noastră școlară. De obicei organizăm un marș cu scopul de a sensibiliza comunitatea locală cu privire la persoanele cu dizabilități. Elevii însoțiți de profesori și părinți poartă banerle cu inscripții simbolice cum ar fi: „Copil ca tine sunt și eu!”. Străbatem centrul orașului și dorim ca elevii noștri să fie văzuți, ca angajatorii din acest oraș să se gândească la crearea unor locuri de muncă adaptate pentru ei. În felul acesta persoanele asistate social ar putea să devină utile comunității, iar noi suntem încrezători și totodată conștienți că, pentru

realizarea acestui deziderat este nevoie de multă voință și mult suflet.

Prin aceste acțiuni sperăm să contribuim la reducerea gradului de marginalizare/excludere socială a persoanelor cu dizabilități și la conștientizarea faptului că acestea prezintă pentru societate o resursă insuficient pusă în valoare.

Acțiunea noastră de impact s-a îndreptat și spre mediul universitar, dorind astfel să-i sensibilizăm pe tinerii studenți față de nevoile persoanelor cu dizabilități. Pentru aceasta, le-am oferit prilejul de a experimenta o mică parte din condiția și trăirea persoanelor cu diferite dizabilități.

Tot în cadrul activităților de sensibilizare a mediului social se înscrie și activitatea unui grup de elevi din unitatea noastră școlară susținută la Liceul Pedagogic „Mihai Eminescu” din Târgu Mureș.

La Grădinița Paradisul Copilăriei elevii noștri au participat împreună cu preșcolarii, la ateliere de handmade.

Ne exprimăm speranța că prin organizarea acestor activități, în care sunt implicate direct persoane cu dizabilități și nu numai, să punem în valoare și să promovăm talentul, abilitățile și capacitățile deosebite ale acestor persoane speciale, a căror integrare și incluziune reprezintă atât misiunea școlilor speciale precum și a școlilor din învățământul de masă.

Proiectul educațional „Terapie asistată de cai”

Echitația pentru persoanele cu dizabilități este recunoscută ca fiind una dintre cele mai progresive forme de terapie. Abilitatea de a controla un cal ca pe tine însăși inspiră persoanei siguranță de sine, responsabilitate, cooperare în cadrul unei echipe, iar sentimentul pe care îl ai după o ședință de echitație este greu obținut prin

intermediul altui sport. Este un sentiment complex, de relaxare, de efort, de bucurie și mulțumire, de teamă, de mândrie, de putere, de eliberare. Pentru cei cu dizabilități, hipoterapia reprezintă în plus, ieșirea din limitările afecțiunii. Totodată facilitează interacțiunile sociale, oferind persoanelor care o practică, posibilități crescute de evadare din mediul închis al unui cabinet.

Participarea la hipoterapie are nu doar recompense fizice, ci și emoționale și mentale.

Obiectivele proiectului:

- recuperarea coordonării și a echilibrului, componente de bază ale psihomotricității
- stimularea reacțiilor de redresare și echilibru precum și cele de postură
- ajustarea poziției corporale normale
- normalizarea tonusului muscular, reducerea spasticității și stabilizarea mișcărilor atetozice
- utilizarea simetrică și independentă a mâinilor, dezvoltare senzorio-motorie
- ameliorarea timpului de reflex și a funcțiilor cardio-respiratorii
- coordonarea abilităților vizuo-motrice și dezvoltarea aptitudinilor de planificare a mișcării

- dezvoltarea aptitudinilor sociale.

Proiectul s-a desfășurat în anul școlar 2015-2016 și anul școlar 2016-2017.

Beneficiarii acestui proiect au fost 60 de copiii cu dizabilități din ciclul gimnazial al C.Ș.E.I. Nr.1, Târgu Mureș.

Activitățile de călărie terapeutică s-au desfășurat săptămânal (în fiecare vineri) începând din luna octombrie al anului școlar 2015-2016, la manejul “Varázspatkó” din satul Bozeni și au fost sprijinite și de Asociația ”Șanse Pentru Toți” din Târgu Mureș.

Proiect educațional „Călătorind prin Europa”

“Lumea este o carte, iar cei care nu călătoresc nu pot citi decât o pagina din ea.” Sfântul Augustin

Scopul acestui proiect a fost evocarea specificului cultural a 5 țări europene în activități educative care să prilejuiască elevilor Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1 Târgu Mureș contactul cu cât mai multe caracteristici ale acestor națiuni prin intermediul imaginii, sunetului, mișcării și gustului.

Aceasta deoarece, o mică parte dintre elevii noștri au avut ocazia să călătorească în alte țări, ceilalți i-au auzit povestind, pe ei sau alte persoane, despre călătoriile în diferite locuri minunate în care se vorbea o altă limbă, erau alte obiceiuri și multe lucruri interesante de văzut. Cunoașterea sau recunoașterea unora dintre acestea într-o formă interactivă, a fost un prilej de bucurie pentru toți.

Deoarece *“călătoria de o mie de mile începe cu un singur pas”* (Lao Tzu), nouă ne-a stat în putere să-l facem, urmărind scopul propus, prin următoarele tipuri de activități:

- alegerea țării care se dorește a fi reprezentată, dintre: România, Ungaria, Italia, Spania și Grecia
- prezentarea unui PPT cu imagini și informații caracteristice pentru țara aleasă
- selectarea unui repertoriu muzical specific țării
- prezentarea unui dans caracteristic
- prezentarea unor formule de salut, urări în limba respectivă, a celor mai întâlnite nume de fete și băieți
- confecționarea stegulețelor naționale
- prezența în meniul fiecărei zile a unor sortimente gastronomice specifice

Pentru că ne-am ghidat după îndemnul "călătorului îi stă bine cu drumul", am avut o CĂLĂTORIE PLĂCUTĂ!

Atelierele anotimpurilor

Această activitate se derulează anual în Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1 începând din anul școlar 2017-2018, în fiecare anotimp, și este dedicată tuturor elevilor din școala noastră.

Activitatea se desfășoară în cadrul a patru ateliere de lucru, structurate după cum urmează:

1. Atelier de creație
2. Atelier de stimulare senzorio-motorie
3. Atelier olfactiv-gustativ
4. Atelier de dramă creativă

Prin intermediul acestor activități elevii au oportunitatea de a conștientiza schimbările petrecute în natură odată cu succesiunea anotimpurilor și specificul acestor schimbări, prin modalități multiple de cunoaștere și stimulare.

Activitățile sunt realizate prin utilizarea unei multitudini de materiale din natură, pe care elevii se bucură să le colecteze în timpul drumețiilor și apoi să le valorifice în cele mai creative moduri.

Atelierul de creație:

Atelierul de stimulare senzorio-motorie

Atelierul olfactiv-gustativ

Atelierul de dramă creativă

Proiectul educațional „Cireșa de pe tort”

În unitatea noastră școlară activitățile de stimulare senzorială și cele digitale au devenit din ce în ce mai apreciate, cu rezultate importante obținute în procesul de recuperare al copiilor cu dizabilități.

Acest proiect s-a născut din necesitatea de a diversifica și extinde activitățile de stimulare senzorială outdoor și cele instructiv-educative, prin dotarea claselor cu echipamente digitale.

Proiectul a fost prezentat de către d-na dir. adj. Péterffy Csilla în cadrul unui eveniment organizat de Asociația pentru Valori în Educație la Academia de leadership, la care erau prezenți și reprezentanții unor firme de prestigiu din țară.

Ideile prezentate au fost foarte apreciate și au stârnit mult interes, astfel d-na dir. adj. Péterffy Csilla a reușit să obțină o sponsorizare în valoarea de 8000 euro din partea firmei Systematic pentru realizarea scopului propus.

Scopul proiectului:

- amenajarea adecvată a grădinii școlii pentru activități outdoor: un **foișor** pentru desfășurarea

unor activități instructiv-educative și o **alee senzorială** din materiale naturale, care să sporească experiențele senzoriale

- confecționarea unor scaune din materiale reciclabile pentru colțurile de relaxare create pentru elevi în scopul creșterii well-being-ului în școală.

- dotarea a 6 săli de clasă și a spațiului unde se desfășoară ședințele Consiliului profesoral și ale Comisiilor metodice cu echipamente digitale: laptopuri, video-proiectoroare și boxe pentru o mai bună desfășurare a acestor activități.

Perioada de implementare: 14.01.2019 - 14.06.2019.

Proiectul educațional „Heartmate”

În anul școlar 2018-2019 s-a derulat un program de voluntariat, în parteneriat cu Liceul de Artă, în cadrul căruia 17 elevi din clasele a IX-a și a X-a au susținut activități de educație plastică pentru elevii din școala noastră. Activitățile s-au desfășurat săptămânal și au venit în sprijinul muncii cadrelor didactice din Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr. 1, în domeniul artei plastice.

Activitățile au avut **beneficii** multiple:

- acceptarea diversității, exersarea toleranței și formarea respectului reciproc
- socializare și relaționare necondiționată cu elevii cu dizabilități

- creșterea stimei de sine prin efortul propriu al elevilor noștri
- dezvoltarea simțului estetic

Proiectul educațional „Dracula Dog Show”

Integrarea înseamnă prezență în viața comunității, în viața orașului. Expoziția internațională „**Dracula Dog Show**” este un eveniment organizat anual în orașul nostru de Asociația Chinologică Mureș. Parteneriatul cu această Asociație ne-a dat oportunitatea de a prezenta școala noastră, talentele eleviilor noștri, printr-un cadou special oferit participanților.

Perioada de desfășurare a proiectului 01.03.-25.06.2019.

În urma acestei colaborări, școala noastră a obținut o sponsorizare în valoare de 5000 RON, oferită de Asociația Chinologică Mureș, în semn de mulțumire pentru implicare.

Proiect educațional

„Meloterapie și ritm pentru copii cu nevoi speciale”

Cântatul la tobe – drumming – reprezintă o abordare străveche de utilizare a ritmurilor pentru a promova libera exprimare.

Ca și metodă de terapie, arta facilitează procesul de comunicare, învățând copiii cu dizabilități și pe cei din jurul lor să-și conștientizeze propriile resurse și să construiască o lume care să le actualizeze cea mai mare valoare a educației: valoarea lui „a învăța să fii”. Prin intermediul muzicii, a ritmului copiii cu probleme emoționale sau cu dizabilități sunt ajutați să se integreze în societate, rezultatul fiind creșterea calității vieții acestora.

De acest proiect au beneficiat elevii Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1 din Târgu Mureș care încântă cu ritmurile tobelor inimile tuturor celor dispuși să îi asculte.

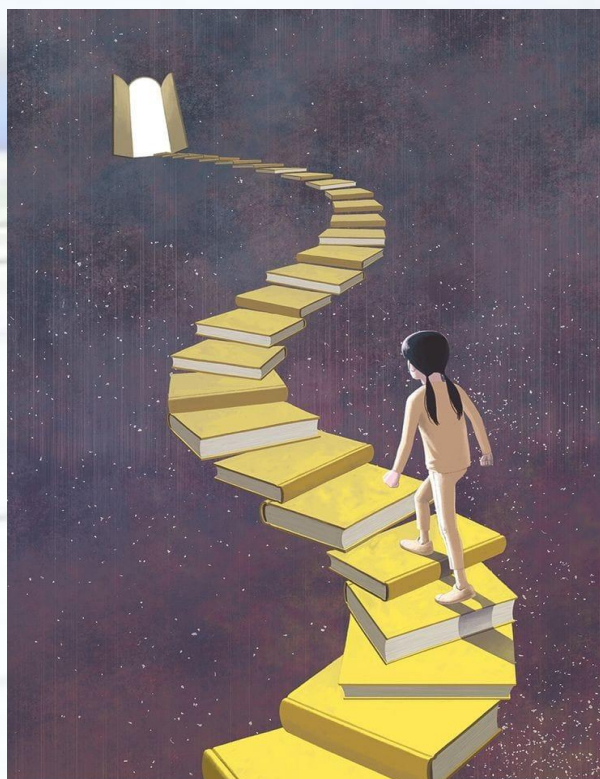

În afara marilor proiecte derulate, elevii au participat la serbările școlare organizate cu prilejul sărbătorilor religioase, a importantelor evenimente istorice ale României, comemorarea unor scriitori și personalități de seamă ale neamului, concursuri sportive, vizite și excursii, ziua mamei, ziua copilului, carnavaluri.

IMPLICARE ȘI PROFESIONALISM

Calitatea profesională a cadrelor didactice din școala noastră se datorează preocupării permanente pentru perfecționare. De-a lungul anilor fiecare a participat la numeroase cursuri de formare, masterate, schimburi de experiență, simpozioane, conferințe și sesiuni de comunicări științifice. La momentul oportun s-au înscris și au obținut gradele didactice: definitivat, II și I.

În școală funcționează comisiile metodice ale profesorilor psihopedagogi, diriginților, logopezilor, cadrelor didactice de sprijin, prin intermediul cărora avem posibilitatea de a disemina exemple de bune practici.

Între anii 2013-2017, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1 din Târgu Mureș a coordonat Cercul pedagogic al profesorilor psihopedagogi din cele trei școli speciale din județul Mureș: C.Ș.E.I. Nr.1 Târgu Mureș, C.Ș.E.I. Nr.2 Târgu Mureș și C.Ș.E.I Nr. 3 SAM Reghin. Cadrele didactice din aceste unități școlare au desfășurat lecții demonstrative, au purtat discuții în urma lecțiilor și au dezbătut teme de interes comun în ceea ce privește problemele copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Un cadru mai larg de diseminare a principiilor educației incluzive s-a creat prin organizarea Conferinței Naționale cu participare internațională ”Psihopedagogia specială – între practică și cercetare”, cu ocazia aniversării a 40 de ani de existență a școlii.

Plenul conferinței a avut loc în Sala mare de ședințe a palatului Administrativ din Târgu Mureș. Lucrările conferinței au fost deschise de directorul școlii, prof. Claudia-Doina Grec, care a făcut o prezentare legată de însemnătatea celor 40 de ani de învățământ special, în județul Mureș. Intervenții importante au avut: d-na Conf. Univ. Dr. Maria Anca, prodecan al Facultății de

Psihologie și Științe ale Educației a Universității ”Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca; studenți de la UBB Cluj; participanții internaționali d-l Bert Billiet din Belgia, Honorary Teacher of the University College of Gent/ Psychologist – Remedial Educationalist și d-l Stephen Wills din Statele Unite – Georgia College and State University care au prezentat lucrări legate de incluziune.

Lucrările conferinței, pe cele 3 secțiuni și 6 workshop-uri, s-au desfășurat la sediul Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1 din Târgu Mureș.

Lucrările și materialele prezentate au avut un înalt nivel științific și au fost urmate de dezbateri și exemplificări concrete din activitatea cu copiii cu dizabilități.

Conferința a fost precedată de Masa rotundă a directorilor la care au participat directori din județele: Sibiu, Bistrița, Hunedoara, Suceava, Buzău, Mureș. La Masa rotundă s-au pus în discuție ultimele noutăți legate de învățământul special și problemele cu care se confruntă aceste unități furnizoare de servicii educaționale.

Schimburi de experiență

În data de 22.04.2010, cadrele didactice din școala noastră au participat la un schimb de experiență la Sfântu-Gheorghe, prilej cu care toți participanții au conștientizat importanța acestor întâlniri între specialiști prin valoarea informațiilor împărtășite și a colaborărilor dezvoltate.

Încurajați de această experiență, în data de 05.11.2010, școala noastră a găzduit Parteneriatul pentru Educație „Șanse”, etapa Târgu Mureș - „DE LA MARE LA MIC” - Valorificarea autoexperimentării în cunoașterea și aplicarea metodelor activ-participative -

schimb de experiență pentru educarea copiilor cu dizabilități.

Parteneriatul educațional s-a încheiat între reprezentanți ai învățământului special din județele Mureș - Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr. 1, Covasna - Școala Specială Sfântu Gheorghe, Sibiu - Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Turnu Roșu și Brașov - Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Brașov.

Acțiunea s-a desfășurat pe 5 secțiuni: Management; Profesori psihopedagogi și Profesori educatori; Psihologi și Logopezi; Alternative Educaționale; Cadre didactice de sprijin.

Cadrele didactice participante s-au implicat cu plăcere în activitățile propuse, demonstrând deschidere și interes în cunoașterea și aplicarea metodelor activ-participative. Au împărtășit din propriile experiențe și au expus exemple de bune practici în educarea elevilor cu dizabilități.

Întâlnirea s-a încheiat cu teatrul de masă „Sărbătoarea recoltei”.

Dezbateri

În data de 03.11.2015, unitatea noastră școlară a organizat o dezbateri cu tema ***”Educarea și integrarea în clasa de elevi a copiilor cu cerințe educaționale speciale”***, la care au participat, alături de profesorii din C.Ș.E.I. Nr.1 Târgu Mureș, peste 80 de cadre didactice din învățământul de masă din județul Mureș.

Cadrele didactice și-au expus problemele pe care le întâmpină în demersul de integrare în clasă a elevilor care prezintă cerințe educaționale speciale, precum: autism, ADHD, sindrom Down, tulburări de comportament și au cerut sprijinul specialiștilor din școala noastră, implicați în această acțiune. S-au dezbătut punctual cazuri și situații cu care se confruntă și împreună am încercat să găsim soluții pentru problemele puse în discuție.

Participanții au invocat suplimentarea numărului de profesori de sprijin în învățământul de masă și au apreciat prestația acestora, în școlile în care ei funcționează deja.

În ultimii ani școlari calitatea actului educațional din școala noastră este recunoscută și prin colaborarea pe care o avem cu Universitatea "Dimitrie Cantemir" Târgu Mureș. Prin intermediul acestei colaborări, creditați cu profesionalismul necesar, asigurăm desfășurarea practicii

pedagogice pentru studenții italieni care urmează cursurile universității, pentru formarea lor profesională ca profesori de sprijin.

Publicații

Suștinerea elaborării și publicării unor materiale de specialitate este inițiativa și efortul susținut al d-nei director, prof. Anișoara Moga care a reușit să conștientizeze și să motiveze actorii semnificativi ai mediului educațional din județ pentru implicarea în astfel de demersuri de creștere profesională și academică. Astfel, o primă publicație a fost **Ghidul profesorului de sprijin - Dezvoltarea deprinderilor de învățare a matematicii la ciclul primar** (ediție electronică - CD-Rom ISBN 978-973-0-23049-0).

Acesta a fost elaborat pentru a informa cât mai bine cadrele didactice, specialiștii, cu privire la munca profesorului de sprijin care își desfășoară activitatea în școlile incluzive și, datorită caracterului practic-aplicativ al demersului, el poate fi utilizat cu eficiență de către cadrele didactice care lucrează cu elevi cu cerințe educative speciale.

Anul aniversar 2019 a demarat cu publicarea „**Anuarului învățământului special și special integrat mureșean, 2019**” (ISBN 978-973-0-29284-8) în care sunt expuse 39 de lucrări ale personalului didactic din cele trei unități de învățământ special din județul Mureș și ale directorilor și directorilor adjuncți din aceste unități, Universitatea „Dimitrie Cantemir” Târgu Mureș, Liceul teoretic „Samuil Micu” Sărmașu, Sindicatul din Învățământul „Spiru Haret” Mureș, Grădinița Arlechino Târgu Mureș; Inspector Școlar prof. Simona-Elena Turcu, Inspectoratul Județean Mureș și Contabil Șef Luminița Andone, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1 Târgu Mureș.

Cuvântul de deschidere este semnat de Inspectorul Școlar General al Inspectoratului Județean Mureș, prof. Ioan Macarie, care și-a exprimat bucuria profesională și admirația pentru demersul nostru ce ”vine să susțină procesul de integrare școlară și socială a copiilor cu cerințe educaționale speciale, prin a fi dovadă și totodată, exemplu de abordări, modalități și tehnici concrete de diferențiere și individualizare a educării și integrării acestora.” În acest cuvânt-înainte a concis conținutul celor 39 de lucrări, care sunt de un real folos

celor interesați de abordarea copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Revista școlii

Școala noastră are o revistă proprie prin care își popularizează activitățile și evenimentele curente și care constituie și un mijloc de promovare a creațiilor elevilor și ale cadrelor didactice.

SPRE NOI ORIZONTURI

Erasmus+ este programul Uniunii Europene (UE) pentru educație, formare, tineret și sport care oferă noi oportunități de educație și formare.

Organizațiile școlare care doresc să participe la Erasmus+ se pot implica în activități de dezvoltare și relaționare, cum ar fi îmbunătățirea strategică a competențelor profesionale ale personalului, creșterea capacității organizaționale și crearea de rețele de cooperare cu organizații din alte țări pentru a obține rezultate inovatoare și pentru a face schimb de bune practici.

Proiectul ”BALANCE – O școală mai bună pentru o viață mai bună”

Acesta fost primul proiect Erasmus+ al școlii noastre.

Scopul acestuia a fost dezvoltarea unui plan de acțiune pentru prevenirea violenței, managementul conflictelor și optimizarea incluziunii școlare și sociale a elevilor cerințe educaționale speciale.

Obiectivele propuse:

- dezvoltarea competențelor profesionale privind implementarea strategiilor incluzive europene
- cunoașterea unor metode și tehnici moderne de gestionare a comportamentelor indezirabile și a situațiilor conflictuale
- elaborarea și implementarea unei strategii de creștere a competențelor sociale ale elevilor cu cerințe educaționale speciale
- deschiderea școlii pentru valorile europene ale educației incluzive
- îmbunătățirea competențelor lingvistice a cadrelor didactice.

Proiectul s-a desfășurat în perioada septembrie 2018 – octombrie 2019 și a avut ca activități principale participarea a 15 profesori din școala noastră la 3 cursuri de formare profesională.

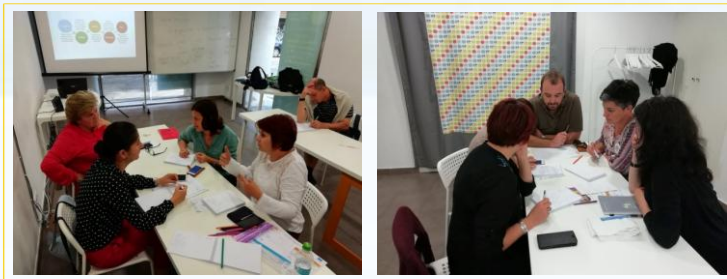
Pe baza celor aflate la aceste cursuri se desfășoară multe tipuri de activități cu elevi și alți

profesori prin care urmărim să îmbunătățim experiența noastră, a tuturor la școală.

Primul curs de formare **”Teaching strategies, conflict management and emotional literacy”** a avut loc la Barcelona, Spania în perioada 22 octombrie – 4 noiembrie 2018.

Tematica cursului, pe întreaga perioadă a celor două săptămâni, a gravitat în jurul ideii că “starea de bine (well being) trebuie să devină prima valoare a unei școli”. La finalul cursului, cadrele didactice participante la această mobilitate au înțeles ce pot face în școala lor, cum se pot implica și cum își pot proiecta întreaga activitate didactică, toate acestea respectând motto-ul: “Profesori fericiți, elevi fericiți!”

Pentru aceasta suntem foarte atenți la:

- cum organizăm orele
- ce strategii alegem pentru a desfășura activități atractive în care elevii să fie activi și implicați
- cum ne planificăm timpul
- cum să avem grijă să facem ceea ce ne place și ceea ce ne face bine, fără a uita de interesele și pasiunile noastre, de mișcare, relaxare și relaționare
- cum să fim atenți la gândurile și sentimentele noastre și ale celorlalți, dat fiind faptul că emoțiile și gândurile determină comportamentul
- cum să interacționăm cu cei din jur când se întâmplă să facă lucrurile diferit de noi, sau când poate ne fac rău
- cum să planificăm lucruri noi pentru școala noastră.

Cu alte cuvinte, s-au discutat și dezbătut teme ca: educația pozitivă în școli, utilizarea unor instrumente de

comunicare eficientă pentru a dezvolta relații mai bune cu colegii, cu elevii și cu familiile acestora, înțelegerea și prevenirea burnout-ului, ascultarea activă și empatică, ingredientele well-being-ului, managementul conflictelor, dezvoltarea inteligenței emoționale și sociale atât a profesorilor cât și a elevilor, yoga și mindfulness, activități practice care favorizează bunăstarea, coeziunea grupului, apartenența la comunitatea școlară.

Au împărtășit din experiența lor personală, au povestit despre școlile și activitățile educative, despre provocările pe care le întâmpină, despre lucruri care funcționează sau care trebuie schimbate, profesori din Polonia, Ungaria, Norvegia, Austria și Grecia, alături de cadrele didactice din România.

Cu siguranță participanții la curs s-au întors mai bogați, mai motivați, poate cu o altă viziune în ceea ce

privește sistemul educațional și poate cu dorința de a schimba ceva, mai întâi în ei, dar și în cei din jur! Informațiile primite și experiența trăită are impact atât în planul dezvoltării personale cât și în plan profesional.

Al doilea curs de formare **“Creative drama for pupils with special needs”**, s-a derulat în perioada 04 – 08 februarie 2019, la Berlin, Germania.

Cursul de formare a oferit informații privind:

- folosirea instrumentelor de dramă în clasă ca metodă de predare

- utilizarea instrumentelor dramatice ca instrumente de incluziune socială
- utilizarea dramei pentru nevoi speciale și dificultăți de învățare
- tehnici de evaluare prin activități dramatice
- comunicare eficientă prin activități dramatice.

În urma unei întâlniri cu un copil cu cerințe educaționale speciale și mama lui, colegele noastre au avut oportunitatea de a împărtăși experiențele și au realizat o dramatizare-scenetă cu tema: „Momentul conștientizării existenței dizabilității la copil. Trăirile părinților.”

De asemenea au experimentat teatrul prin aventură, drumeții tematice, dramatizarea unei scenete utilizând materiale din natură.

Vizitând muzeul Jugend Museum Schöneberg din Berlin, ele au descoperit diversitatea culturală a

Berlinului, fără cărți sau materiale didactice obișnuite.

Au vizionat o scenetă în care joacă copiii cu diverse dizabilități și familiile acestora.

Participarea colegelor noastre la acest curs alături de cadre didactice din Polonia, Turcia, Spania și Lituania, pe lângă conținutul tematic al

cursului, a contribuit într-o măsură semnificativă la cunoașterea și promovarea practicilor europene de educație incluzivă a copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Pe baza experiențelor trăite, a cunoștințelor acumulate și din dorința de a valorifica aceste cunoștințe, instituția noastră derulează *Atelierele de arte*.

Colegele participante la primele două mobilități au realizat o nouă *disciplină opțională, "Micii actori"*, prin care urmăresc să folosească tehnicile dramei creative, aplicarea lor în cadrul orelor de curs pentru a facilita starea de bine în școala noastră.

Al treilea curs de formare "**Towards the inclusive classroom: Special needs Children**" – a avut loc în perioada 21-26.07.2019, în Leiria, Portugalia.

Fiind o oportunitate multiculturală, alături de cadre didactice din Republica Cehă, Turcia, Polonia și

Croația, colegile noastre au avut posibilitatea de a învăța și de a experimenta noi metode aplicate deja cu mare succes, în sistemul educațional din Portugalia.

Au cunoscut bune practici privind dezvoltarea capacităților executive ale elevilor în mediul de învățare pentru facilitarea incluziunii, în cadrul prezentării modelului de design universal de învățare. Prin prezentarea acestei abordări flexibile a designului de curriculum, care oferă tuturor elevilor oportunități complete și egale de a învăța, le-a fost transmisă ideea că orientarea către starea de bine este armonios îmbinată cu toate inițiativele și abordările existente în sistemul educațional portughez.

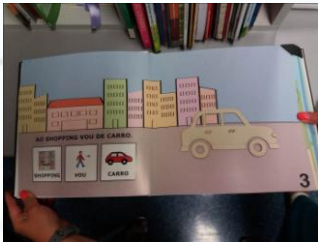
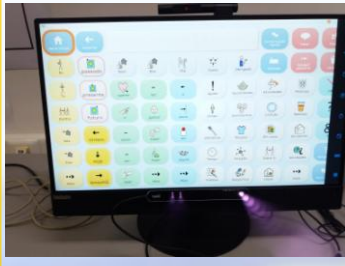
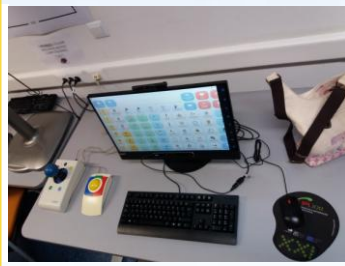
Profesorii din Portugalia își practică profesia apelând la o varietate de modalități și abordări, ce presupune anumite valori și viziuni asupra copiilor și asupra oamenilor în general (diversitate, egalitate, toleranță, respect etc.), valori ce determină modul lor de a

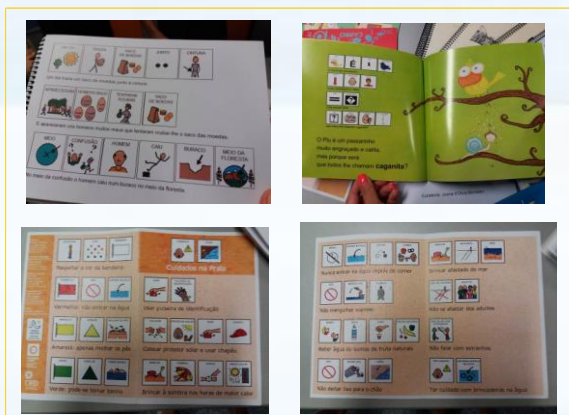
gândi și de a reacționa. În acest context diversitatea este un privilegiu. Fiecare elev este unic, aducând propriile experiențe și abilități diferite în sala de clasă, astfel proiectarea obiectivelor educaționale trebuie personalizată și ajustată pentru a satisface nevoile individuale.

De asemenea, le-au fost împărtășite bune practici în utilizarea tehnologiei digitale, prin prezentarea instrumentelor augmentative de comunicare, care facilitează educația copilului cu cerințe educative speciale, îndeplinind unul dintre principiile de design universal pentru învățare, și anume: diversificarea modurilor de reprezentare, furnizarea de diverse mijloace de obținere de informații și cunoștințe.

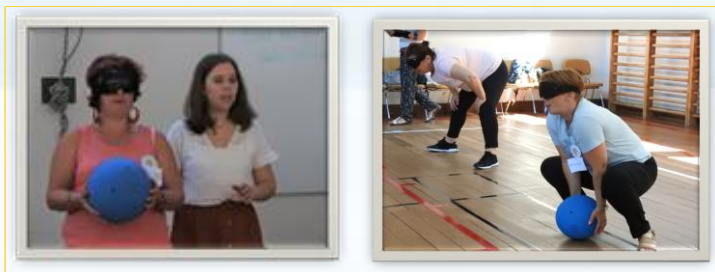

Participanții au avut ocazia să experimenteze două jocuri cu mingea, Boccia și Goalball, jocuri paralimpice care oferă elevilor cu nevoi educaționale speciale posibilitatea de a-și valoriza potențialul propriu, de a socializa și de a-și dezvolta deprinderile motrice.

Cadrele didactice care au avut parte de această experiență, facilitată de Erasmus+, au înțeles și au transmis, că în procesul de proiectare a unei incluziuni adecvate, trebuie să punem accent pe obiective ce țin de dezvoltarea psihologică și emoțională a copiilor, de comportamentul social, de relaționare sau de capacitatea mediului de învățare de a fi suportiv, de a promova diversitatea sau disponibilitatea pentru dezvoltare.

Proiectul ”Învățăm și muncim împreună pentru noi orizonturi”

Având deja o experiență în scrierea și implementarea proiectelor Erasmus+ ne-am propus ca în anul școlar 2019-2020 să trecem la un alt nivel, acesta reprezentând educația non-formală pentru tinerii cu cerințe educaționale speciale.

Prin acest proiect ne dorim crearea unei oportunități prin care 16 tineri cu nevoi speciale din culturi diferite (România/ Ungaria) să se cunoască între ei și să construiască un demers eficient de incluziune

școlară și socială pentru toți și fiecare racordat la valori și standarde promovate la nivel european.

Scopul:

La finalul proiectului 16 tineri cu nevoi speciale cu vârste între 13-18 ani, din țările participante, vor dobândi competențe socio-emoționale de rezolvare a conflictelor și de relaționare optimă cu cei din jur, facilitând incluziunea la nivelul comunității multiculturale.

Pentru acest scop, ne propunem ca până la finalul proiectului, să atingem următoarele **obiective**:

- dezvoltarea competențelor de management al conflictelor
- optimizarea competențelor de relaționare cu ceilalți prin implicarea în interacțiuni sociale în context multicultural (noi culturi, obiceiuri și stiluri de viață, în special prin învățare reciprocă)
- consolidarea valorilor precum solidaritatea, democrația, prietenia.

Toate aceste procese de învățare vor fi declanșate prin metode de educație non-formală.

Durata proiectului este de 9 luni, începând cu 30.09.2019, când a avut loc Conferința de lansare a proiectului și finalizându-se în 29.06.2020.

La Conferința de lansare a proiectului au participat aproximativ 40 de persoane (reprezentanți ai instituției partenere din Ungaria, profesori, psihopedagogi, terapeuți, părinți, tineri, reprezentanți ai unor O.N.G.-uri: Asociația Șanse Pentru Toți, Asociația Mâini dibace, Fundație Alpha Transilvană).

Activitatea principală din cadrul acestui proiect "Împreună reușim" – activitate de mobilitate a tinerilor,

se va desfășura în perioada 23.03.2020.-29.03.2020 la Sovata.

În cadrul acestei activități cei 16 tineri alături de 5 lideri de grup vor desfășura diverse activități în care se vor utiliza metode de învățare non-formale și informale.

Rezultatele obținute vor fi diseminate în cadrul unor workshop-uri, comisii metodice de specialitate și mass-media.

Proiectul ”Șansa mea de a vorbi corect”

În urma derulării proiectului Erasmus+ „BALANCE – O școală mai bună pentru o viață mai bună” am considerat că întocmirea proiectelor Erasmus+ poate fi o oportunitate și o modalitate interesantă și utilă pentru formarea noastră continuă.

Din acest motiv am elaborat, obținând finanțare, un proiect de mobilitate pentru participarea la un curs de formare profesională în domeniul Terapiei tulburărilor de limbaj pentru copii cu nevoi educaționale speciale.

Obiectivele proiectului sunt:

- dobândirea și îmbunătățirea competențelor profesionale inovatoare și practice la standarde europene în domeniul terapiei tulburărilor de limbaj
- diversificarea metodelor, procedeele și tehnicilor folosite în intervenția terapeutică a corectării tulburărilor de limbaj oral și scris și a dezvoltării comunicării
- elaborarea și implementarea programelor de intervenție personalizate utilizând informațiile asimilate în urma participării la cursul de formare
- creșterea gradului de acceptare și valorizare interculturală între participanții la acest curs de perfecționare

- îmbunătățirea competențelor lingvistice în limba engleză

Pentru atingerea obiectivelor ne-am propus parcurgerea programului de formare profesională „Speech Therapy: Stop the Silence”, în Helsinki, Finlanda, în perioada 6-15 aprilie 2020.

Ne așteptăm ca, prin competențele dobândite, să putem dezvolta personalitatea și competențele copiilor cu tulburări de limbaj din școala noastră, cu scopul creșterii randamentului școlar și optimizării relațiilor interpersonale ale acestora, creând astfel un mediu educațional deschis pentru o mai bună integrare școlară și socială.

LA CEAS ANIVERSAR

În prezent funcționăm cu un număr de 217 elevi pentru care Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr.1 Târgu Mureș asigură accesul la educație formală. Totodată oferim servicii educaționale copiilor cu cerințe educaționale speciale școlarizați în învățământul de masă. O echipă multidisciplinară formată din specialiști: profesori psihopedagogi, logopezi, kinetoterapeuți, profesori educatori, cadre didactice de sprijin, psiholog, asistent social și asistent medical se ocupă de evaluarea, diagnosticarea, educația, stimularea și recuperarea acestora, obiectivul nostru fiind de a oferi șanse egale de dezvoltare tuturor copiilor.

Împlinirile prezente sunt temelia și totodată imboldul de energie, ce ne îndeamnă să sperăm că, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Nr. 1 din Târgu Mureș își va consolida permanent poziția în sistemul rețelei de suport acordate persoanelor cu dizabilități.

Tot acest parcurs descrie valoarea a ceea ce noi, ca instituție, suntem astăzi și totodată, constituie fundamentul a ceea ce ne dorim să devenim. Cu tot ceea ce am făcut, facem și ne propunem pentru viitor, ne înscriem pe un parcurs circular ce se reia în permanență al SPERANTELOR, DĂRUIRII și ÎMPLINIRILOR.

În cei 50 de ani de existență colectivele instituției noastre aflate în slujba copiilor cu dizabilități au fost coordonate de *directorii*: prof. Alămorean Chirion, prof. Pure Dumitru, prof. Csiszér Balázs, prof. Man Maria, prof. Luca Petru, prof. Melian Sonia, prof. Nagy Ildikó, prof. Grec Claudia-Doina, prof. Moga Anișoara și *directorii adjuncți*: prof. Szincsák Enikő, prof. Rancz Anna, prof. Bálint Magdalena, prof. Man Maria, prof. Nagy Ildikó, prof. Melian Sonia, prof. Moldovan Angelica, prof. Moga Anișoara, prof. Balla Emőke, prof. Péterffy Csilla.

Colectivul Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă

Nr. 1 Târgu Mureș

în anul aniversar 2019

Director

Moga Anișoara

Director adjunct

Péterffy Csilla

PERSONAL DIDACTIC

Andrási Melinda

Balla Emőke

Balog Anna

Bartha Orsolya

Crașovan Mariana-Luminița

Crăciun Leon

Csegzi Gyöngyi

Ceușan Diana Valentina

Comes Elena Veronica

Dâmbean Camelia-Angelica

Din Eugenia-Roxana
Filote Carmen Teodora
Grec Claudia-Doina
Hallai Anca Maria
Harai-Szabó Hilda
Hărșan Melania Claudia
Iclănzan Maria
Mailat Ioana-Lorena
Marcos Virginica-Amelica
Matei Greta
Mátyás Edit
Moldován Erzsébet
Moldovan Mihaela-Alexandrina
Moldovan Nicolae-Lucian
Murvai Cristina-Irina
Nagy Melinda
Nemeș Maria
Oprea Cătălin
Petrescu Carmen-Vasilica
Rebrișorean Mihaela-Dana
Roman Mihaela
Rotar Valer
Rus Daniela Codruța

Rus Florica-Cornelia
Simon Camelia
Simon Gyöngyvér
Szabó Szidónia
Szövérfi Karolina
Şandor Dinuca
Şuteu Ana
Țambrea Mihaela
Tóth Éva Erika
Vida Erika
Zsembera Éva Andrea
Sebesi Iulia
Molnar Anca Maria
Andrieş Violeta Maria
Moldovan Mihaela Loredana

PERSONAL DIDACTIC AUXILIAR

Andone Luminița

Cheteleș Ștefan

Cistelican Andrea Réka

Covaci Camelia

Reghian Daniela Adriana

Mărginean Ágnes

PERSONAL NEDIDACTIC

Bucur Ana

Căpușan Victor

Covaciu Aurelia

Friciu Oliviu

Demian Olimpia Iuliana

Kozi Kinga

Nistor Dorina-Paraschiva